

IARNA

Sugestii de întrebări pentru Lectură după imagini:

Privește imaginea și spune ce schimbări se produc în natură iarna.
Cum sunt zilele și nopțile în acest anotimp? De ce?
Recunoaște fenomenele naturii specifice acestui anotimp.
Denumeste lunile anotimpului iarna.
Spune ce activități desfășoară personajele din imagine.
Enumără câteva plăceri/sedentare pe care le poți trăi iarna.
Știi ce importanță are ninsoarea pentru natură?
Ce pagube pot produce vântul și ninsoarea abundentă?

Sugestii tematice pentru activitățile pe domenii experiențiale (ADE) și pentru jocurile și activitățile alese (AL.A), în contextul în care abordăm tema IARNA în cadrul unui proiect tematic:

I. DOMENIUL LIMBĂ ȘI COMUNICARE

Povești: „Povestea fulgului de nea”, de Trencă Banciu

Poezii: „Fulgul de zăpadă”, de Nichița Stănescu; alte poezii din cartea *Despre anotimpuri și fenomene ale naturii*, Editura Tehno-Art, 2009)

Joc didactic: „Cu ce ne îmbrăcăm iarna?”

Joc de masă: „Iarna” - puzzle,

Joc de rol: „De-a meteorologii”

Jurnalul grapel: Scriem ce știm despre iarnă (fenomene, îmbrăcăminte, activitățile oamenilor)

Ghicitori despre iarnă:

Vine tocmai de la munte	Albă plapună și moale	Cine pune flori pe geamuri
Cu steluțe albe-n frunte,	S-a întins pe deal, pe vale,	Turțuri alături pe ramuri,
Scoate săniuța-afară	Iar când vine primăvara	Pune punte peste maluri
Și copiii cu ea zboară (Iarna)	Se topește plămămoara. (Zăpada)	Și îngheață mii de valuri?
(Gerul)		

Dacă nu e vară,
Albi fluturii zboară. (Fulgii de zăpadă)

II. DOMENIUL ȘTIINȚĂ

Activități matematice:

Jocuri didactice: „Câștute și pășărele”, „Nori fel de fel”

Cunoașterea mediului:

Lectură după imagini: „Iarna”

Lectură educativă: Cunoașterea despre iarnă

Joc didactic: „Îmbracă copiii potrivit!”

Joc senzorial: „Spune cum este?” (rece-cald)

Experiment: „Cuburi de gheață colorate”; „Topirea zăpezii” (se colectează zăpadă din diferite locuri, având impunități vizibile) - transformările apei.

Viziunări de imagini: „Fenomene și activități din anotimpul iarna”

Plimbări, excursii, vizite: „În parc”

III. DOMENIUL ESTETIC ȘI CREATIV

Modelaj: „Copacul desfrunzit” - tehnica basoreliefului

Desen: „Fulgii de zăpadă”; „Flori de gheață”

Pictură: „Peisaj de iarnă”; „Fulgii de zăpadă” - dactilopictură

Cântece: „Tine baba iarnă sfâr”, muzica Liviu Coman; „Iarna veselă”, muzica Grigore Teodosiu; „Ninge, ninge-necetșor”, Anton Scomea; „Albă zăpadă”, ***

IV. DOMENIUL OM ȘI SOCIETATE

Educație pentru societate:

Convorbire: „Cum ajută pasărele să supraviețuiască iarna?”

Activități practice și gospodărești: „Fulgii de zăpadă” - ghirlandă; „Curățăm zăpada”; „Căștă pentru pășărele”; „Lopată de zăpadă”; „Un ceai cald”

V. DOMENIUL PSIHO-MOTRIC

Exerciții pentru dezvoltarea fizică: „Prin troiene!” - tărărea pe genunchi și coate; „Dansul fulgilor de nea” - euritmie

Informații utile:

Deoarece iarna soarele răsare târziu și apune devreme, nopțile sunt lungi și zilele scurte. Este frig, picăturile de apă se transformă și devin fulgi de zăpadă, care acoperă totul când cad pe pământ și protejează plantele de îngheț.

La munte, zăpada se acumulează din ce în ce mai mult. Uneori se desprinde, coboară panta, măturând totul în drumul ei. Acesta este o *avalanșă*.

Când ninge mult, zăpada trebuie degajată cu plugurile de zăpadă de pe șosele și cu lăpețile de pe trotuare.

Când noaptea este frig, vaporii care s-au depus pe parbrizul mașinilor sau pe ferestrele caselor îngheață și formează modele interesante, numite *flori de gheață*.

Iarna, oamenii se îmbracă mai gros pentru a se apăra de frigul de afară. În acest anotimp, corpul omului își pierde mai repede căldura, iar acesta trebuie să mănânce mai mult pentru a-și păstra forțele.

Unele animale dorm în vizuini toată iarna (hibernează), iar plantele se odihnesc. Majoritatea foitoaselor nu au frunze, dar se pot identifica după scoarța și forma crengilor. Mugurii au în interior un început de lăstar, de frunze și de flori, care vor apărea în anul următor. Solzii groși ai mugurelui protejează mlădița de frig, de atacul insectelor și ajută lăstarul să nu se usuce.

Știi că...?

Apa se *evaporă* atunci când se transformă în vapori invizibili. Când se transformă în gheață, apa *îngheață*. Când gheața devine din nou apă, spunem că se *topește*.

Apele sărate nu îngheață pentru că au în conținut săruri minerale.

Stratul de gheață care se formează la suprafața lacurilor și râurilor apără viețuitoarele de gerul de afară.

Păsărilor nu le este frig, deoarece temperatura corpului este de +42 grade și învelișul de pene le apără de frig.

Cel mai mult suferă de foame, deoarece nu mai găsește hrană.

În țările nordice, iernile sunt lungi și adesea foarte aspre. Când gerul este prea mare, copiii nu au voie să iasă afară.

La cei doi poli (Nord și Sud) zăpada nu se topește niciodată. Ea se tasează și se transformă în gheață, rezultând ghețarii.

Încearcă și tu!

1. Poți forța un mugure să se deschidă iarna, dacă îl duci în casă. Procedează astfel:

- taie o rămurică de salcie, mesteacăn sau castan cu o foarfecă;

- așază crenguța într-un borcan cu apă;

- pune-o în casă într-un loc însorit, iar apoi așteaptă ca mugurii să se deschidă.

Desenează mugurii înainte și după ce s-au deschis.

2. Poți lua amprenta unei scoarțe de copac astfel:

- ia o coală de hârtie subțire, dar rezistentă și fixează-o cu bandă adezivă pe trunchiul unui copac;

- freacă cu atenție coala cu un creion cerat și vei vedea cum apare modelul scoarței.

3. Schițează diferite forme de copaci și compară-le între ele.

